

JUSTIITS- JA DIGIMINISTEERIUM

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium
info@mkm.ee

Teie 24.09.2025

Meie 10.10.2025

nr 10-1/3347-1, MKM/25-
1045/-1K
nr 8-2/7789

Turismitegevuskava 2026–2029 eelnõu kooskõlastamine

Austatud minister

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium on saatnud Justiits- ja Digiministeeriumile kooskõlastamiseks Turismitegevuskava 2026-2029 eelnõu. Justiits- ja Digiministeerium kooskõlastab eelnõu järgmiste märkustega.

1. Eelnõu sätestab Justiits- ja Digiministeeriumi ülesandena kaasvastutajana (juhtroll MKMil): *Viime turismiseadusse sisse EL pakettreisidirektiivi muudatustest tulenevad nõuded ja tõhustame tagatissüsteemi*
Justiits- ja Digiministeerium on valmis toetama antud ülesande täitmist, kuid tegevuse elluviimine ja ajakava on MKMi kui juhtrolli omava ministeeriumi määratleda.
2. **Andmepõhisus ja digitaliseerimine.** Turismitegevuskava suunad ja tegevused valdkonna andmepõhisuse ja tehisaru kasutuselevõtu osas on mõistlikud ja kohased. Toetame MKMi ja EISI tegevusi nimetatud teemades ja oleme omalt poolt valmis jätkama head koostööd MKMi, EIS ja JDMi andmete ja tehisaru kompetentsikeskuste vahel. Ettepanek on lisada tegevuskavasse digiühenduste, digikanalite ja digitaliseerimise kohta, et arvestada tuleb ka ligipääsetavuse nõuete täitmisega, nt Eestit tutvustavad ning turismiettevõtjate veebilehed ja äpid, broneerimis- ja piletimüügisüsteemid, reisiplaneerijad jne. Võimalusel näha toetusmeetmete puhul digitaliseerimise toetamisel ette ka ligipääsetavuse nõuete täitmise toetamist. Samuti teeme ettepaneku kasutada Digiriigi Akadeemiat uute materjalide majutamiseks turismivaldkonna ettevõtete ja töötajate teadmiste tõstmisel (riigiasutuste poolt loodav sisu) ning rakendada Digiriigi Akadeemias juba olemasolevaid materjale turismivaldkonna digi- ja teenustealaste teadmiste arendamiseks.
3. **Isikuandmete kaitse.** Tegevuskava eelnõu lk 28 tuuakse tuleviku tegevuskava täpsemate tegevustena välja turismisektoris innovatsiooni toetamiseks tehisintellektil põhinevate lahenduste piloteerimine; uute tehnoloogiate ja avaandmete rakendamist toetavad tegevused; tööprotsesside digitaliseerimine ja automatiseerimine (sh online-broneeritavus); turismiandmeruumi väljaarendamine, mis koondab mh külastajate liikumismustrite andmed; turismiobjektide külastatavuse seirama hakkamine ning külastajate liikumise haldamine ja hajutamine.

Selgitame, et isikuandmete kaitse üldmääruse (IKÜM) art 4 p 1 kohaselt loetakse isikuandmeteks igasugust teavet tuvastatud või tuvastatava füüsilise isiku kohta ning et IKÜM art 4 p 2 defineerib isikuandmete töötlemisena isikuandmete või nende kogumiga tehtava automatiseeritud või automatiseerimata toimingute või toimingute kogumi, nagu nt kogumine,

struktureerimine, lugemine, kasutamine jms. Seega on selge, et ülaltoodud tegevuskavas esitatud tulevikutegevused hõlmaksid suures ulatuses isikuandmete töötlemist.

IKÜM art 6 lg 1 kohaselt on isikuandmete töötlemine legaalne üksnes siis, kui selleks esineb vähemalt üks art 6 loetletud õiguslikest alustest (nt andmesubjekti vabatahtlik nõusolek või seaduses sätestatud alus). Kui rääkida online-broneerimistest ning turistide liikuvuse jälgimisest arenduste teostamiseks saaks asjakohaseks õiguslikuks aluseks olla eelkõige andmesubjekti vabatahtlik nõusolek. Seda eriti, kuna andmekorje ning andmete riigi kätte liikumine eeldab, et neid andmeid koguksid majutusettevõtted. Turistidel aga peab jääma võimalus reisida/liikuda ning puhata ka ilma, et nende liikumistrajektor oleks pideva jälgimise all. Mõistagi peab olema järgitud ka ülejäänud IKÜM art 5 tulenevaid andmetöötamise põhimõtteid – vajalikkus, minimaalsus ning eesmärgipärasus.

Arvestades ka eelnõus esitatud tehisintellekti kasutamise soovi juhime tähelepanu IKÜM art 25, mis käsitleb vaikimisi ja lõimitud andmekaitset, st nõuet, et isikuandmete kaitse reeglite järgimist tagavad meetodid ja lahendused peavad olema rakendatud juba toote või teenuse disainimise algusest peale. Seega palume eelnõu tegevuskavaks väljaarendamisel sellega arvestada ning esitada eelnõus selged toimimiskirjeldused meetmetest, mis tagaksid turismivaldkonna digitaalsel arendamisel isikuandmete kaitse nõuete järgimise.

Kui tegevuskava tulemusena esineb soov koguda isikustatud andmeid andmekogusse, tuleb ka selles aspektis arvestada õigusliku aluse olemasolu erisustega. Isikuandmete andmekogusse kogumise osas kehtivad Eesti praktikas täpsemad nõuded. Selgitame, et igasugust isikuandmete kogumist, säilitamist, kasutamist ja avalikustamist käsitatakse eraelu puutumatuse (PS § 26) riivena. PS § 11 kohaselt tohib õigusi ja vabadusi piirata ainult kooskõlas põhiseadusega. See tähendab, et niisugune piirang peab olema kooskõlas ka PS § 3 esimese lausega, mille kohaselt teostatakse riigivõimu üksnes põhiseaduse ja sellega kooskõlas olevate seaduste alusel. Sättes väljendatud üldise seadusereservatsiooni põhimõtte järgi peab põhiõigusi puudutavates küsimustes kõik olulised otsused langetama seadusandja.

Eelkõige peab seaduse tasandil määratlema isikuandmete töötlemise olukorrad ja eesmärgid, töödeldavate isikuandmete koosseisu vähemalt isikuandmete kategooriate täpsusega (viimast võib seaduse volitusnormi alusel määrusega täpsustada) ning töödeldavate isikuandmete säilitamise tähtsust. Palume nende märkustega arvestada juba ennetavalt seadusloomeprotsessides, mis puudutavad isikuandmete andmekogudesse kandmist.

4. **Ettevõtete halduskoormuse vähendamine.** Ettevõtluskeskkonnas riigipoolse halduskoormuse vähendamine on valitsuse prioriteetide hulgas. Juhime tähelepanu, et õigusloomeliste muudatustega koormuse vähendamisel tuleb koostatavas mõjuanalüüsis hinnata ka nõuete leevendamisega kaasneva võivaid võimalikke riske. Oluline on see eelkõige just turistidele osutatavate teenuste jätkuvat kõrget kvaliteeti ja kasutajakogemust silmas pidades. Vastavad sihtrühma rahulolümõõdikud on tegevuskavas võetud edasisel hindamisel ka aluseks.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Liisa-Ly Pakosta
justiits- ja digiminister

